

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **TÉCNICA CORPORAL II**

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

(En base aos posibles escenarios que puideran darse debidos á situación actual e á evolución da pandemia do COVID 19, preséntanse tres posibilidades para afrontar esta disciplina: Presencial, Semipresencial e Non presencial, indicándose na programación nos apartados aos que lle afecta).

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN									
DISCIPLINA: TÉCNICA CORPORAL II									
ESPECIALIDADE	Interpretación					ITINERARIO		CANTO	
CARÁCTER	Obrigatoria					TIPO DE CLASE		COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	CANTO					XEFE DE DPTO.		M ^a Teresa Bárbara Criado	
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		Noa Outomuro González	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais: 1 hora
ECTS/CUAD.		1'5							Observacións:
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	Noa Outomuro González					noa_gg10@hotmail.com		Luns de 14:00 a 14:30, e Mércores de 14:30 a 15:00	

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Adestramento do corpo para a interpretación vocal e/ou actoral, desenvolvendo hábitos beneficiosos e necesarios para o coidado do aparato fonador e o desenvolvemento da actividade artística.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os adquiridos no cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Técnica Corporal é unha disciplina propia da especialidade de Interpretación/Canto, que ten como obxectivo desenvolver as técnicas de movemento e as capacidades expresivas do propio corpo. A disciplina Técnica corporal deberá capacitar ao alumnado para dominar completamente as técnicas de interpretación no repertorio lírico, explotando as calidades expresivas corporais e a capacidade de interpretación na escena, así como coñecer e empregar axeitadamente os elementos do movemento corporal: espazo, tempo e enerxía.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T2, T3, T6, T13
COMPETENCIAS XERAIS:	X8, X9, X18, X21, X24, X26
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI2, EI4, EI10
<i>*Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro</i>	

3. OBXECTIVOS	
Non se considera necesario realizar distincións nos obxectivos, segundo aos diferentes tipo de ensinanzas que se puideran abarcar (Presencial, Mixta, e Non presencial) debido á versatilidade e adaptabilidade dos obxectivos, que deberán ser abarcados na súa totalidade independentemente do tipo das diferentes modalidades.	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Preparación do corpo para a interpretación vocal e/ou actoral, desenvolvendo hábitos beneficiosos e necesarios para o coidado do aparello fonador e o desenrolo da actividade artística.	T2, T3, T13, X8, X21, X24, X26, EI2, EI4, EI10

Coñecer e preparar o corpo como ferramenta de traballo actoral.	T2, T3, T13, X8, X9, X21, X24, X26, EI4, EI10.
Distinguir os elementos corporais que interveñen nos procesos creativos, potenciando as capacidades expresivas e comunicativas.	T2, T6, T13, X8, X9, X18, X21, X24, X26, EI10.
Afondar na expresión corporal desde un punto de vista analítico e creativo.	T2, T6, T13, X8, X18, X21, X24, X26, EI2, EI10.

4. CONTIDOS

Dado que non é posible plasmar todos os posibles escenarios que en tempo e forma se puideran presentar durante o curso académico, cada situación e caso individual analizarase de forma concreta, adaptándose ao contexto e realidade de cada alumno, buscando o xeito mais doado para as circunstancias individuais do alumnado, dependendo asemade dos medios do que dispón. Así pois, abarcarase todos os contidos da disciplina pero adaptando o medio en como levalos a cabo, mediante as aplicacións dispoñibles na aula virtual, contacto telefónico, envío de traballos, vídeos...

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1- Elementos do movemento corporal.	-Habilidades Motrices: Patróns posturais, esquema corporal, imaxe corporal, espazo corporal, coordinación das partes do corpo. -Elementos do movemento: Tempo (Movemento estático e Dinámico, Duración), Espazo (Usos do Espazo), Enerxía (Plasticidade) -Calidades do movemento	3
2- Expresión corporal	-O corpo como instrumento comunicativo, a través do xogo, a imitación, a experimentación e a imaxinación. -Xesto e movemento expresivo.	3
3- Técnicas corporais no Canto	- A respiración e a relaxación. Exercicios e técnicas. - Anatomía e Fisioloxía aplicada ao Canto. Exercicios aplicados.	4
4- Técnicas actorais	-- Uso expresivo da voz e da linguaxe. Articulación e Dicción. - Caracterización, construción de personaxes e identidades, sensacións e reaccións, ... - Exercicios e técnicas para optimizar a creatividade e a expresividade en relación coa interpretación escénica.	5
5- Metodoloxía de traballo autónomo	-Hábitos de estudo: Desenvolvemento das técnicas corporais e aplicación das mesmas como recursos expresivos e comunicativos.	1
*Todos os contidos refléxanse temporalizados cun número de sesións, aínda que, polo seu carácter transversal, na práctica serán traballados ao longo de tódalas sesión.		16
TOTAL SESIÓNS:		

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA PRESENCIAL

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases Prácticas (As clases serán colectivas e de carácter eminentemente práctico. A metodoloxía será activa, temática e de exploración persoal)	16		16
Titorías (atención particular aos alumnos/as)	0	1	1
Actividades complementarias (asistencia a seminarios, talleres ou xornadas relacionadas coa disciplina), propostas pola profesora ou polo Departamento.	0	4	4
Traballo Persoal (Tempo de estudo e práctica individual do/a alumno/a)	0	24	24
TOTAL HORAS:			45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA SEMI PRESENCIAL

A metodoloxía e planificación docente Semipresencial adaptarase de forma flexible e individualizada dependendo de cada unha das posibles situacións (confinamento de alumnado por enfermidade, por contacto directo con persoas contaxiadas, confinamento de alumnado e profesorado...), adecuando a cantidade de horas que non poidan darse de xeito presencial. Utilizaranse os medios telemáticos, plataformas educativas, Aula virtual do centro, videochamadas, e todos os medios que se consideren oportunos para garantir a atención do alumnado e a continuidade do proceso de ensinanza-aprendizaxe de xeito Semipresencial.

Asemade, no caso de ausencia de profesorado por mor de necesidade de confinamento ao ter sido contacto dalgunha persoa con proba positiva no Covid, habilitarase o xeito de que o alumnado poida asistir ás clases desde a aula destinada a tal fin, nos termos e condicións que o centro teña a determinar.

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases Prácticas (As clases serán colectivas e de carácter eminentemente práctico. A metodoloxía será activa, temática e de exploración persoal)	14	2	16
Titorías (atención particular aos alumnos/as)	0	1	1
Actividades complementarias (asistencia a seminarios, talleres ou xornadas relacionadas coa disciplina), propostas pola profesora ou polo Departamento.	0	4	4
Traballo Persoal (Tempo de estudo e práctica individual do/a alumno/a)	0	24	24
TOTAL HORAS:			45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA NON PRESENCIAL

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases Prácticas (As clases serán colectivas e de carácter eminentemente práctico. A metodoloxía será activa, temática e de exploración persoal)		16	16
Titorías (atención particular aos alumnos/as)	0	1	1
Actividades complementarias (asistencia a seminarios, talleres ou xornadas relacionadas coa disciplina), propostas pola profesora ou polo Departamento.	0	4	4
Traballo Persoal (Tempo de estudo e práctica individual do/a alumno/a)	0	24	24
TOTAL HORAS:			45

6. AVALIACIÓN PRESENCIAL

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
-Exame final, en audición pública.	1) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento na interpretación pública do repertorio con sultura e seguridade na presenza escénica.	Todas	60%
Seguimento do rendemento do alumno (Caderno do Profesor)	1) Asistir ás clases con regularidade e puntualidade. 2) Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. 3) Demostrar capacidade de resposta na asimilación dos diferentes conceptos técnicos e actividades que se traballarán nas sucesivas clases. 4) Demostrar a asistencia a seminarios, talleres ou xornadas relacionadas coa disciplina dentro ou fóra do centro, debidamente acreditados.	Todas	40%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
-Exame final, en audición pública.	1) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento na interpretación pública do repertorio con sultura e seguridade na presenza escénica.	Todas	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) (A superación de 3 faltas de asistencia a clase implicará a perda de avaliación continua, tendo que someterse o alumno/a ao procedemento de avaliación alternativa).			
-Exame escrito final.	1) Demostrar coñecemento dos elementos corporais que interveñen nos procesos creativos, e as actividades derivadas da súa práctica. 2) Demostrar coñecemento dos elementos do movemento e expresión corporal, e as actividades derivadas da súa práctica. 3) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais aplicadas no	Todas	60%

	Canto, e as actividades derivadas da súa práctica. 4) Amosar o coñecemento das técnicas actorais aplicadas á interpretación escénica, e as actividades derivadas da súa práctica. 5) Demostrar coñecemento das implicacións escénicas que conleva a interpretación vocal e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.		
-Presentación e defensa dun traballo.	-Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento. *Este traballo será previamente consensuado coa profesora da disciplina, e versará sobre un ou varios temas da programación (consultar o Apdo. 4-Contidos)	Todas	40%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
-Exame escrito final.	1) Demostrar coñecemento dos elementos corporais que interveñen nos procesos creativos, e as actividades derivadas da súa práctica. 2) Demostrar coñecemento dos elementos do movemento e expresión corporal, e as actividades derivadas da súa práctica. 3) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais aplicadas no Canto, e as actividades derivadas da súa práctica. 4) Amosar o coñecemento das técnicas actorais aplicadas á interpretación escénica, e as actividades derivadas da súa práctica. 5) Demostrar coñecemento das implicacións escénicas que conleva a interpretación vocal e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.	Todas	60%
-Presentación e defensa dun traballo.	-Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento. *Este traballo será previamente consensuado coa profesora da disciplina, e versará sobre un ou varios temas da programación (consultar o Apdo. 4-Contidos)	Todas	40%

Para a poder optar á Matrícula de Honra, o alumnado deberá obter cunha cualificación de sobresaínte na disciplina. O/a profesor/a da do/a alumno/a comunicará ao departamento ao do final da semana dos exames. Os/as alumnos/as deberán realizar unha proba deseñada polo departamento a tal fin, cunha convocatoria específica para o mesmo, e que non excederá na súa totalidade dos 30 minutos de duración.

6. AVALIACIÓN SEMI PRESENCIAL			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
-Exame final, en audición pública. Ou mediante videochamada ou envío de gravación	1) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento na interpretación pública do repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.	Todas	60%
Seguimento do rendemento do alumno (Caderno do Profesor) (Durante o periodo comprendido entre o 3 de febreiro e o 13 de marzo)	1) Asistir ás clases con regularidade e puntualidade. 2) Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. 3) Demostrar capacidade de resposta na asimilación dos diferentes conceptos técnicos e actividades que se traballarán nas sucesivas clases. 4) Demostrar a asistencia a seminarios, talleres ou xornadas relacionadas coa disciplina dentro ou fóra do centro, debidamente acreditados.	Todas	40%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
-Exame escrito final.	1) Demostrar coñecemento dos elementos corporais que interveñen nos procesos creativos, e as actividades derivadas da súa práctica. 2) Demostrar coñecemento dos elementos do movemento e expresión corporal, e as actividades derivadas da súa práctica. 3) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais aplicadas no Canto, e as actividades derivadas da súa práctica. 4) Amosar o coñecemento das técnicas actorais aplicadas á	Todas	60%

	interpretación escénica, e as actividades derivadas da súa práctica. 5) Demostrar coñecemento das implicacións escénicas que conleva a interpretación vocal e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.		
-Presentación e defensa dun traballo, de xeito presencial, ou mediante videochamada ou envío de gravación	-Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento. *Este traballo será previamente consensuado coa profesora da disciplina, e versará sobre un ou varios temas da programación (consultar o Apdo. 4-Contidos)	Todas	40%

6. AVALIACIÓN NON PRESENCIAL			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
-Exame final mediante videochamada ou envío de gravación	1) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento na interpretación pública do repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.	Todas	60%
Seguimento do rendemento do alumno (Caderno do Profesor)	1) Asistir ás clases virtuais con regularidade e puntualidade. 2) Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. 3) Demostrar capacidade de resposta na asimilación dos diferentes conceptos técnicos e actividades que se traballarán nas sucesivas clases. 4) Demostrar a asistencia a seminarios, talleres ou xornadas relacionadas coa disciplina dentro ou fóra do centro, debidamente acreditados.	Todas	40%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
-Exame escrito final.	1) Demostrar coñecemento dos elementos corporais que interveñen nos procesos creativos, e as actividades derivadas da súa práctica. 2) Demostrar coñecemento dos elementos do movemento e expresión corporal, e as actividades derivadas da súa práctica. 3) Demostrar o coñecemento das técnicas corporais aplicadas no Canto, e as actividades derivadas da súa práctica. 4) Amosar o coñecemento das técnicas actorais aplicadas á interpretación escénica, e as actividades derivadas da súa práctica. 5) Demostrar coñecemento das implicacións escénicas que conleva a interpretación vocal e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.	Todas	60%
-Presentación e defensa dun traballo, mediante videochamada ou envío de gravación	-Demostrar o coñecemento das técnicas corporais, actorais e do movemento. *Este traballo será previamente consensuado coa profesora da disciplina, e versará sobre un ou varios temas da programación (consultar o Apdo. 4-Contidos)	Todas	40%

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
*	*
No presente curso académico non hai alumnado da especialidade que precise pautas por necesidades educativas especiais.	

8. BIBLIOGRAFÍA

BIBLIOGRAFÍA	-Schinca, M.: “Expresión Corporal. Técnica y Expresión del movimiento” Ed. Praxis. Madrid. 2002. -Padrini, F.: “El lenguaje secreto del cuerpo”. De Vecchi. Barcelona. 1995. -Arteaga, M. – Viciano, V. – Conde, J.: “Desarrollo de la expresividad corporal”. Editorial INDE. Barcelona. 1999. -Chun-Tao, Cheng: “El Tao de la Voz”. Gaia Ediciones. Madrid. 1993. -Perelló, J.- Caballé, M.- Guitart, E.: “Canto-Dicción. Foniatría Estética”. Edit. Científico Médica. Barcelona. 1982. -García Martínez, R.: “La Técnica Alexander en la música”. Rivera Editores. Valencia. 2011.
--------------	---